

Zatwierdził:

wz. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Tadeusz Romańczuk

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU WSPÓŁPRACY
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ
PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3
USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO
I O WOLONTARIACIE
NA LATA 2018 – 2020
ZA ROK 2018**

Kwiecień 2019 r.

Spis treści

Wstęp	3
Konsultacje publiczne	6
Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego	7
Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020.....	7
Patronat Ministerstwa.....	11
Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia)	14
Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach	18
Priorytetowe zadania publiczne	23
Inne formy współpracy	26
Podsumowanie.....	27

Wstęp

Dwudziestego dziewiątego listopada 2017 r. weszło w życie Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2018 – 2020.

Uspołecznienie podejmowania decyzji i stanowienie prawa, pozwala uruchomić proces wzajemnego uczenia się partnerów, który prowadzi do innowacyjnych i niekonwencjonalnych rozwiązań, przełamujących proceduralne bariery na drodze do osiągnięcia zamierzonych efektów.

Program współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na lata 2018 – 2020, zwany dalej „Programem”, jest opracowywany na podstawie art. 5b ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688).

Celem głównym programu jest stworzenie ram dla sprawnej i efektywnej współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanego dalej „Ministrem”, z organizacjami pozarządowymi, w tym określenie celów, zasad i priorytetów tej współpracy oraz sposobów jej realizacji tak, aby mogły być tworzone lepsze rozwiązania, uwzględniające potrzeby wszystkich zainteresowanych stron i ukierunkowane na realizację dobra wspólnego.

Celami szczegółowymi są:

1. Integracja działań Ministra ukierunkowana na podniesienie jakości współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi.
2. Identyfikacja organizacji pozarządowych, które chciałyby nawiązać współpracę z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zwanym dalej „Ministerstwem”.
3. Uspołecznienie Ministerstwa poprzez jego otwartość na opinie i potrzeby obywateli.
4. Zapewnienie i ułatwienie udziału organizacji pozarządowych w procesie tworzenia polityk publicznych.
5. Promowanie dobrych praktyk współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi, w tym zasad: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności oraz równości szans.

Zasady współpracy

Współpraca Ministra z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o zasady współpracy, które zostały określone w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zakres przedmiotowy

Program wspiera i ułatwia współpracę Ministra z organizacjami pozarządowymi w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 762) oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250). Zgodnie z tymi przepisami

Minister kieruje trzema działami administracji rządowej, obejmującymi: rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne.

Obszar działań i kompetencji Ministerstwa na podstawie treści powyższej ustawy dotyczy zadań w zakresie:

Rolnictwa – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych;
- 2) nasiennictwa, z wyłączeniem leśnego materiału rozmnożeniowego;
- 3) produkcji zwierzęcej i hodowli zwierząt;
- 4) ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz ochrony zwierząt;
- 5) nadzoru nad jakością zdrowotną:
 - a) środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania, a także w sprzedaży bezpośredniej, rolniczym handlu detalicznym oraz działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej,
 - b) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego w rolniczym handlu detalicznym;
- 6) nadzoru nad obrotem produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wyrobami medycznymi stosowanymi w weterynarii;
- 7) nadzoru nad zdrowotną jakością pasz oraz sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych, przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami;
- 8) izb rolniczych, związków zawodowych rolników i organizacji społeczno-zawodowych rolników.

Rozwoju wsi – dział ten obejmuje sprawy:

- 1) kształtowania ustroju rolnego państwa;
- 2) ochrony gruntów przeznaczonych na cele rolne;
- 3) scalania i wymiany gruntów, gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz podziału i ograniczenia nieruchomości na obszarze wsi;
- 4) infrastruktury wsi, w szczególności:
 - a) melioracji, w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarki wodnej, zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę oraz oczyszczania ścieków i gospodarki odpadami,
 - b) elektryfikacji i gazyfikacji w zakresie spraw nieobjętych działem gospodarka oraz telefonizacji wsi w zakresie spraw nieobjętych działem łączność,
 - c) prac urządzeniowo-rolnych na gruntach Skarbu Państwa;
- 5) rozwoju przedsiębiorczości, w tym w szczególności podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wspomagania pozarolniczych form aktywności zawodowej i gospodarczej mieszkańców wsi;
- 6) ubezpieczenia społecznego rolników.

Rynków rolnych – dział ten obejmuje sprawy przetwórstwa i przechowalnictwa rolno-spożywczego, jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i mechanizmów regulacji rynków rolnych.

Formy współpracy, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Program identyfikuje dwie podstawowe kategorie współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi:

Pozafinansowa, która obejmuje m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi kierunków działalności i projektów aktów normatywnych oraz innych dokumentów opracowywanych w Ministerstwie;
- 2) tworzenie ciał opiniodawczo-doradczych, składających się m.in. z przedstawicieli sektora pozarządowego;
- 3) wspieranie przedsięwzięć organizowanych przez sektor pozarządowy poprzez przyznawanie honorowych patronatów Ministra;
- 4) inne formy (np. konferencje/seminaria, itp.).

Finansowa, która polega m.in. na zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych i przekazywaniu dotacji. Obejmuje ona m.in. takie formy współpracy jak:

- 1) powierzanie lub wspieranie wykonywania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie (lub dofinansowanie) jego realizacji - otwarte konkursy ofert;
- 2) realizację działań/projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej (UE) (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020).

Inne formy pozafinansowej współpracy z sektorem pozarządowym

Obok wymienionych i opisanych powyżej przykładów, Minister współpracuje z organizacjami pozarządowymi na zasadach pozafinansowych również poprzez:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności przez organy administracji publicznej i organizacje pozarządowe;
- 2) organizację wspólnych konferencji i seminariów;
- 3) merytoryczne wsparcie dla organizacji pozarządowych;
- 4) inicjowanie lub organizowanie szkoleń poszerzających wiedzę organizacji pozarządowych w zakresie możliwości realizowania zadań publicznych, a także podnoszących umiejętności korzystania ze środków programów pomocowych;
- 5) popularyzacja działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych administracji publicznej i w mediach społecznościowych;
- 6) pomoc organizacjom w nawiązywaniu współpracy z administracją publiczną;
- 7) pomoc w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej.

Priorytetowe zadania publiczne

Program współpracy Ministra z organizacjami pozarządowymi określa współpracę Ministerstwa z partnerami społecznymi w następujących obszarach priorytetowych:

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA – poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, zachowanie jak największej liczby gospodarstw rodzinnych i zapewnienie im równych warunków konkurencji na Jednolitym Rynku.

OPŁACALNA PRODUKCJA ROLNA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI – zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej.

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH – zrównoważony rozwój obszarów wiejskich – włączenie obszarów wiejskich w obieg gospodarki europejskiej.

POLITYKA SPOŁECZNA – aktywna polityka społeczna wobec wsi i rolnictwa.

INSTYTUCJE, ADMINISTRACJA, PROGRAMOWANIE I FINANSOWANIE – sprawne i efektywne funkcjonowanie administracji publicznej, instytucji i organizacji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich, racjonalne programowanie i zapewnienie finansowania.

EDUKACJA I WIEDZA NA OBSZARACH WIEJSKICH – stworzenie warunków dla rozwoju edukacji na obszarach wiejskich oraz ciągłego upowszechniania wiedzy wśród jej mieszkańców.

Konsultacje publiczne

Departamenty Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2018 r. w ramach prac legislacyjnych konsultowały 146 różnych dokumentów. W konsultacjach wykorzystywano różne formy komunikacji: drogę pisemną, mailową, spotkania, dyskusje, Biuletyn Informacji Publicznej.

Poniżej zestawienie tabelaryczne dokumentów konsultowanych przez poszczególne komórki organizacyjne MRiRW.

Komórka organizacyjna MRiRW	Ilość konsultowanych dokumentów	Liczba organizacji, z którymi przeprowadzone były konsultacje
Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii	14	287
Departament Promocji i Jakości Żywności	13	od 56 do 76
Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej	4	55
Departament Rynków Rolnych	22	76
Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich	27	od 41 do 83
Departament Hodowli i Ochrony Roślin	17	od 10 do 103
Biuro Pomocy Technicznej	3	43
Departament Strategii, Analiz i Rozwoju	2	1
Departament Płatności Bezpośrednich	30	94
Departament Gospodarki Ziemią	2	77
Departament Finansów	12	od 51 do 90

Wsparte inicjatywy, w tym otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie realizowało w 2018 r. otwartych konkursów ofert.

Warto nadmienić, że Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zrealizował 1 szkolenie w ramach zapytania ofertowego oraz 3 konferencje we współpracy z organizacjami, Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zrealizował 1 konferencję w ramach zapytania ofertowego, natomiast Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zrealizował we współpracy z organizacjami kilka przedsięwzięć, w tym piknik, warsztaty kulinarne, konferencję oraz szkolenia.

Działania/projekty finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020

Rodzaj działania/projektu	Ilość organizacji, które wzięły udział w działaniu/projekcie
Program dla szkół z budżetu UE. Na rok szkolny 2017/2018 Na rok szkolny 2018/2019	76 organizacji
Konkurs nr 2/2018 dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) – w zakresie dotyczącym wniosków składanych do jednostki centralnej	46 organizacji
Obsługa merytoryczna stoiska wystawienniczego w ramach projektu „Odpoczywaj na wsi”	Bezpośrednia realizacja umowy przez 2 organizacje, które współpracowały z ponad 30 innymi organizacjami.

Działania/projekty CDR Brwinów oraz wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, finansowane ze środków UE, w tym PROW 2014-2020

Rodzaj działania/projektu	Ilość organizacji, które wzięły udział w działaniu/projekcie
CDR BRWINÓW	
Seminarium i wyjazd studyjny "Kreatywne zastosowanie OZE w praktyce" (dofinansowanie z KSOW Wielkopolska, Pomoc Techniczna PROW 2014-2020).	1 (Stowarzyszenie Wielkopolski Dom Pasywny).
Konkurs „Sposób na sukces”.	2 (Stowarzyszenie Sposób na Sukces, Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej).

DOLNOŚLĄSKI ODR	
Wiejskie usługi opiekuńcze – innowacyjna forma przedsiębiorczości Warsztaty i seminarium.	LGD, Stowarzyszenia Agroturystyczne.
Seminarium „Innowacyjne wykorzystanie zasobów Dolnego Śląska w celu poprawy jakości życia w regionie – PROW 2014 – 2020 Działanie „Współpraca”” Podczas Dni Otwartych Doradztwa Rolniczego.	LGD, Stowarzyszenie Winnice Dolnośląskie.
Konferencja „Wyróżnij się! – specjalizacja w turystyce kluczem do sukcesu”.	Stowarzyszenia Agroturystyczne, LGD.
Zadanie pn. „Przedsiębiorcza Strona Wsi Dolnośląskiej”.	Stowarzyszenie Serowarów Farmerskich i Zagrodowych, Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Wsi, ECEAT, Stowarzyszenie LGD „Szlakiem Granitu”.
XXIII Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych Książ 2018.	Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „Polsus”, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Owiec i Kóz, Polska Federacja Hodowli Koni.
LUBELSKI ODR	
Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju: <i>Pokaz zwierząt podczas DOD w Końskowoli.</i>	Stowarzyszenie Hodowców Królików Rasowych, Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz, Lubelski Związek Hodowców Koni.
Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju: <i>„ XXXII Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie „.</i>	Powiatowy Lekarz Weterynarii w Zamościu, Stacja Hodowli i Unasieniania Zwierząt Oddział w Zamościu, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Lubelski Związek Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Lubelski Związek Hodowców Koni, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Regionalny Związek Hodowców i Użytkowników Świni Rasy Puławskiej, Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz, Krajowa Rada Drobiarstwa Izba Gospodarcza w Warszawie, Lubelski Związek Hodowców Królików, Lubelskie Stowarzyszenie Hodowców Drobnego Inwentarza, Stowarzyszenie Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego w Zamościu, Lubelska Izba Rolnicza,

	Starosta Zamojski, Wójt Gminy Sitno, spółdzielnie mleczarskie.
Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust.1 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014-2020 oraz ułatwianie tej współpracy: „Współpraca szansą na rozwój obszarów wiejskich poprzez innowacje”.	operacja realizowana przez partnera Lubelskie Stowarzyszenie Miłośników Cydru.
ŁÓDZKI ODR	
Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości zrealizowało projekt pn. „Innowacyjne metody produkcji roślinnej w województwie łódzkim” w ramach Konkursu nr 2/2018 KSOW. W ramach projektu Stowarzyszenie zrealizowało jako Partner SIR konferencję dla 50 uczestników.	1 organizacja
POMORSKI ODR	
„Ekologia i pszczoły – Współpraca się opłaca” (WFOŚiGW).	1 (Pomorskie Stowarzyszenie Producentów Ekologicznych BioPomorze)
Rolnictwo ekologiczne – innowacje w produkcji i przetwórstwie na rzecz skracania łańcucha dostaw (POMORSKI EKOFESTIWAL) w ramach planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 plan operacyjny na lata 2018–2019.	1 (Pomorskie Stowarzyszenie Producentów Ekologicznych BioPomorze)
Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju: „Pomorska Wojewódzka Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Lubaniu” (operacja o zasięgu wojewódzkim).	Trójmiejski Związek Hodowców Gołębi Rasowych, Drobiu, Ptaków Ozdobnych, Królików i Drobnych Zwierząt Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka Oddział w Gdańsku Pełpliński Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego Pomorski Związek Hodowców Koni w Malborku Stowarzyszenie Hodowców Ptactwa Ozdobnego i Drobnych Zwierząt Futerkowych Pomorski Związek Bydła Mlecznego,

	<p>Pomorskie Zrzeszenie Hodowców Drobiu i Producentów Jaj, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego Grupa Producentów Rolnych „Wołowina Pomorska” Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej Okręgowy Związek Zarodowej Trzody Chlewnej w Gdańsku Wojewódzki Związek Pszczelarzy.</p>
<p>Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju: „Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Lubaniu” (operacja o zasięgu wojewódzkim).</p>	<p>Trójmiejski Związek Hodowców Gołębi Rasowych, Drobiu, Ptaków Ozdobnych, Królików i Drobnych Zwierząt Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka Oddział w Gdańsku Pelpliński Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego Pomorski Związek Hodowców Koni w Malborku Stowarzyszenie Hodowców Ptactwa Ozdobnego i Drobnych Zwierząt Futerkowych Polski Związek Hodowców Alpak</p>
<p>Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust.1 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW w ramach PROW na lata 2014-2020 oraz ułatwianie tej współpracy: „Promocja innowacji w hodowli bydła mięsnego podczas Europejskich Targów hodowlanych Clermont-Ferrand” operacja o zasięgu krajowym.</p>	<p>Grupa Producentów Rolnych „Wołowina Pomorska” Spółdzielnia Producentów Bydła Mięsnego Mazurska Wołowina</p>
ŚLĄSKI ODR	
<p>„Wioski tematyczne przykładem zintegrowanego systemu wsparcia ekonomii społecznej” – wyjazd studyjny i konferencja. Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.</p>	<p>4 organizacje</p>
<p>„Innowacyjne rozwiązania w małych gospodarstwach rolnych województwa śląskiego” - Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć</p>	<p>1 organizacja</p>

Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Operacja złożona do ŚODR Częstochowa – Działanie 5.	
ŚWIĘTOKRZYSKI ODR	
Projekt „Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metoda poprawy jakości wód”.	1 (FDPA)
WARMIŃSKO-MAZURSKI ODR	
Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”.	1 organizacja

Patronat Ministerstwa

Patronaty honorowe udzielane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi są popularną i oczekiwaną przez organizacje formą współpracy. Przyznanie patronatu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest równoznaczne z uznaniem obejmowanego nim wydarzenia istotnym dla polityki informacyjnej resortu, podkreśla charakter oraz poziom danego przedsięwzięcia. W 2018 roku patronatem objęto 88 wydarzeń, były to:

1. Cykl IX Ogólnopolskich Turniejów Kaszub Cup.
2. Projekt „Ograniczenie skażenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”.
3. Polskie stoisko na Międzynarodowych Targach FRUIT LOGISTICA Berlin 2018.
4. Konferencja Sadownicza w Kraśniku „Jagodowe trendy” 2018.
5. XXI Międzynarodowe Sympozjum Stowarzyszenia Krajowa Unia Producentów Soków pt. Strategia branży sokowniczej w zmieniających się warunkach rynkowych”.
6. Złoty Kłos 2017.
7. Ogólnopolski konkurs "Jak zreformować gospodarstwo mojego ojca?”.
8. Europejski Kongres Rolnictwa.
9. XXIV edycja Ogólnopolskiego Konkursu "Rolnik - Farmer Roku”.
10. Wystawa gołębi rasowych i drobiu ozdobnego, połączona z pokazem ptaków egzotycznych.
11. II Ogólnopolski Konkurs wiedzy ekologicznej dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych "Blżej pszczół" i III Ogólnopolska konferencja "Pszczoła w mieście”.
12. 10-lecie Lokalnej Grupy Działania Pałuki - Wspólna Sprawa.
13. Krajowa Wystawa Gołębi Rasowych, Drobiu Rasowego i Królików.
14. 41. Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej "Młodzież Zapobiega Pożarom”.
15. Ogólnopolski Konkurs Pszczelarski PSZCZELARZ ROKU -IV EDYCJA.
16. V Pszczelarska Konferencja Młodych Naukowców.
17. Spektakl „Serce bez granic” i Wystawa „In nomine Domini. Misjonarz Afryki. Kardynał Adam Kozłowiecki SJ (1911-2007).

18. Ogólnopolski konkurs kulinarny "Kuchnia Polska Wczoraj i Dziś".
19. Polski Producent Żywności 2018.
20. Welcomomy Forum in Toruń.
21. Konferencja Naukowa „System ochrony i odnowy biologicznie czynnej powierzchni ziemi w Polsce”.
22. Koncert Pasyjny "Siedem ostatnich słów Jezusa na krzyżu".
23. Forum Podlaskich LGD. Debata nt. przyszłości RLKS.
24. Wystawa "Najpiękniejsze kury świata".
25. "Wielkanoc-Mięsne Święta-Polska Tradycja".
26. VI edycja "Biegu Tropem Wilczym - Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych".
27. "Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych - 100-lecie Odzyskania przez Polskę Niepodległości - koncert pieśni żołnierskiej i patriotycznej Wojciecha Bardowskiego".
28. Jubileuszowa Konferencja Naukowa z okazji 25-lecia reaktywacji Polskiego Komitetu Zielarskiego.
17. Sejmik Zielarski - "Zioła i ich praktyczne zastosowanie".
29. XXII Konferencja "Trendy Ekorozwoju w Przemysle Chemicznym".
30. 4M" (mąka, mleko, miód, mięso).
31. IX Nadbużańskie Ziołowe Spotkania.
32. XIII Ogólnopolskiego Festiwalu Pasztetników i Potraw z Gęsi.
33. XXV edycja Ogólnopolskiego Konkursu "Rolnik - Farmer Roku".
34. Krajowe Uroczystości Wspomnienia Świętego Izydora Oracza i uhonorowanie laureatów XII edycji Medalem za szczególne zasługi w rolnictwie.
35. Festiwal Jeździecki Baborówko 2018.
36. XX Dni Ogrodnika – Targi Międzynarodowe oraz Krajowy Konkurs „Wzorowy Ogródnik”.
37. Międzynarodowa Konferencja pt. "EKO FORUM POGRANICZA - Ekologia / Gospodarka / Biznes".
38. Przedsięwzięcie "Sport, rekreacja, wypoczynek...".
39. 13 Festiwal Folkloru i Kultury Ziemi Kujawskiej i Mazowieckiej "Od Kujawiaka do Oberka".
40. IX Festiwal Aktywności Społecznej i Kulturalnej Sołectw.
41. Konkurs AgroLiga 2017.
42. Zawody Międzynarodowe i Krajowe w Powożeniu Zaprzęgami Jednokonnymi, Parokonnymi i Czterokonnymi.
43. Jarmark Jakubowy.
44. XII Mistrzostwa Polski Strażaków Ochotników w Ratownictwie Wodnym i Powodziowym.
45. Konferencja "Ekomuzeum - sieciowy produkt turystyki dziedzictwa".
46. XV Mistrzostwa Polski Strażaków Ochotników Stihl Timbersports Series.
47. Festiwal Smaku w Grucznie oraz konkursu na Smak Roku.
48. Program edukacyjny "5 porcji zdrowia w szkole".
49. VIII Małopolski festiwal Polskiej Zielononóżki Kuropatwianej w Proszowicach.
50. Baborówko Horse Sale Show - Finał Pucharu Polski WKKW 2018.
51. Targi Turystyczne Doliny Karpia - Promocja obszaru Doliny Karpia w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpia.
52. III Krajowy Kongres Hydrologiczny.
53. Międzynarodowa Konferencja EKO FORUM - #SamorządPrzyszłości.
54. Przedsięwzięcie pn. "Integracja Wiedzy i Doświadczeń w Obliczu Zagrożenia ASF".
55. IX Specjalistyczna Krajowa Wystawa Królików Rasowych. II Wystawa Gołębi Rasowych i Drobrego Inwentarza w Pniewach oraz Pokaz Ptaków Egzotycznych.

56. X Ogólnopolska Konferencja z cyklu "Pożyteczne mikroorganizmy dla nowoczesnego rolnictwa i zdrowia człowieka".
57. „Turniej Piłki Nożnej Dzieci i Młodzieży” połączony z „Trzecim Franciszkańskim Festyнем Sportowo-Charytatywnym” pt. "Miłakowska Liga Mistrzów".
58. Cykl X Ogólnopolskich Turniejów Kaszub Cup.
59. XI Podkarpacka Konferencja Rolnictwa Ekologicznego.
60. XXIV Konferencja Pszczelarska w Częstochowie "Produkty pszczele - znaczenie dla zdrowia"; XXX Pielgrzymka Pszczelarzy na Jasną Górę.
61. Działania edukacyjne Fundacji Polskiedzieci.org.
62. Ogólnopolska kampania „Zrównoważone rolnictwo w służbie bioróżnorodności”.
63. Mistrzostwa Polski Młodych Koni w skokach przez przeszkody, ujeżdżeniu i WKKW.
64. Mistrzostwa Polski Młodych Koni w powożeniu zaprzęgami jednokonnymi.
65. Projekt pt. "Polscy Mistrzowie Konie i Ludzie - 100 gwiazd polskiej hodowli i sportu na 100-lecie niepodległości".
66. Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Sokólskich - wystawa specjalistyczna.
67. Ogólnopolski Czempionat Kuców.
68. Narodowy Młodzieżowy Czempionat Koni Małopolskich.
69. Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Huculskiej .
70. Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Sztumskich - Wystawa Specjalistyczna.
71. II Wojewódzka Wystawa Koni Zimnokrwistych w Łuszczowie.
72. "Święto Konia Małopolskiego" XII Regionalny Czempionat Hodowlany Koni Rasy Małopolskiej.
73. "Z Huculem do Krakowa" - VII Regionalna Wystawa Specjalistyczna Koni Rasy Huculskiej oraz Kwalifikacje do Mistrzostw Polski Koni Rasy Huculskiej.
74. Szlakiem Konia Huculskiego" - XVIII Ogólnopolski Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Huculskiej.
75. Krajowy Młodzieżowy Czempionat Koni Rasy Śląskiej.
76. Krajowa Wystawa Koników Polskich.
77. VII Ogólnopolski Czempionat Ogierów Hodowlanych Ras Zimnokrwistych.
78. Krajowy Czempionat Koni Rasy Wielkopolskiej.
79. Mistrzostwa Polski Koni Rasy Huculskiej i Ogólnopolski Czempionat Hodowlany.
80. Ogólnopolski Czempionat Koni Rasy Polski Koń Szlachetny Półkwi.
81. Ogólnopolska Wystawa Klaczy Ras Zimnokrwistych.
82. Ogólnopolski 24- godzinny Maraton Wędkarski.
83. X Ogólnopolski Festiwal Ekoenergetyki w Opolu.
84. Publikacja "Cukier krzepi! Opowieść na stulecie odzyskania niepodległości przez Polskę!".
85. Gala 25-lecia AgroLigi.
86. Gonitwa 3-letnich koni małopolskich półkwi o puchar Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi organizowana w ramach „Agro-Hipo-Sporto-Edukacji.
87. „Ambrozja Smaku”.
88. Konkurs „Sposób na sukces”.

Wydarzenia z udziałem organizacji pozarządowych (warsztaty, seminaria, konferencje, spotkania, szkolenia)

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w roku 2018 odbyło się szereg wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych typu warsztaty, seminaria, konferencje, szkolenia, były to następujące wydarzenia:

Wydarzenia z udziałem na warsztaty/seminaria/konferencje/spotkania/szkolenia	Tematyka wydarzeń	Uczestnicy strony społecznej (związki branżowe, związki zawodowe, samorząd rolniczy, itp.)
Seminarium	Info Day – zaproszenie do składania wniosków 2018. Celem spotkania było omówienie praktycznych aspektów, dot. składania propozycji programów oraz możliwości finansowania działań informacyjno-promocyjnych na mocy rozporządzenia (UE) Nr 1144/2014.	Organizacje branżowe zrzeszające producentów i przetwórców produktów rolno-spożywczych.
Konferencja	Celem konferencji było omówienie zagadnień związanych ze wsparciem eksportu oraz zwiększeniem potencjału i rozpoznawalności marki polskich produktów żywnościowych na rynkach zagranicznych.	Przedstawiciele (eksporterzy) branży rolno-spożywczej oraz organizacji branżowych zrzeszających producentów i przetwórców produktów rolno-spożywczych.
Spotkanie	Spotkanie, na którym omówiono procesy pozyskiwania i przetwórstwa soli w Polsce.	Przedstawiciele polskiego sektora producentów soli, jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym.
Spotkanie	Spotkanie dotyczące rolnictwa ekologicznego. Podczas spotkania omówione zostały w szczególności zagadnienia obejmujące realizację „Ramowego Planu Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego w Polsce na lata 2014-2020”.	Stowarzyszenia skupiające rolników ekologicznych (30), jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym (12).
Spotkanie informacyjne	Spotkanie dotyczące udzielania dotacji do badań w rolnictwie ekologicznym w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2015r. w sprawie stawek dotacji przedmiotowych dla różnych podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa (Dz. U. poz. 1170, z 2016 r. poz. 1614 oraz z 2017 r. poz. 1470).	Instytuty, szkoły wyższe, Rada Rolnictwa i Produkcji Ekologicznej.

5 Szkoleń	Podsumowanie prowadzonych w 2018 roku badań na rzecz rolnictwa ekologicznego, dofinansowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	24 organizacje zrzeszające przedstawicieli sektora rolnictwa ekologicznego, w szczególności przedstawicieli organizacji producentów i przetwórców działających w obrębie rolnictwa ekologicznego.
Spotkanie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z GIJHARS	Laboratoria w portach morskich Planowanie oraz realizacja wspólnych przedsięwzięć Współpraca w zakresie oceny realizacji programów.	Grupa producentów Agro-Kłos
4 Spotkania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące rynku tytoniu	Tematyka spotkań w ramach prac Zespołu ds. zidentyfikowania barier i możliwych do zastosowania rozwiązań na rynku tytoniu.	Przedstawiciele organizacji zrzeszających uczestników rynku tytoniu: plantatorzy tytoniu, pośredniczących podmiotów tytoniowych, producentów wyrobów tytoniowych.
1 Spotkanie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące projektu Platforma Żywnościowa	Prezentacja wstępnych założeń dla realizacji projektu Platforma Żywnościowa – projekt strat ujęty w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020.	Związki branżowe, producenci rolni, zakłady przetwórcze, firmy handlowe.
5 Spotkań Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Spotkania dotyczące sytuacji na rynku ziemniaków i innych warzyw, postulaty o wzmocnienie kontroli importowanych produktów rolnych.	Przedstawiciele organizacji zrzeszających uczestników rynku ziemniaka w szczególności Unia Warzywno-Ziemniaczana.
5 Spotkań Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Umowy na dostarczanie produktów rolnych.	Przedstawiciele organizacji producentów rolnych, organizacji przetwórców produktów rolnych, związków zawodowych.
1 Konferencja	Forum Podlaskiej Sieci LGD w Supraślu. Debata nt. przyszłości RLKS po roku 2020.	Przedstawiciele LGD z województwa Podlaskiego oraz LGD z pozostałych województw.
2 Spotkania/Seminaria	Przyszłość podejścia LEADER/RLKS po roku 2020.	Uczestnicy spotkań to przedstawiciele LGD . Jedno spotkanie z LGD z województwa Świętokrzyskiego. Drugie z LGD z województwa Kujawsko-Pomorskiego.
Spotkanie	Spotkanie dotyczące omówienia możliwości poprawy warunków eksportu jabłek pochodzenia polskiego na rynek Chińskiej Republiki Ludowej.	Przedstawiciele Stowarzyszenia Polskich Dystrybutorów Owoców i Warzyw „Unia Owocowa”.

Spotkanie	Spotkanie z przedstawicielami producentów i przetwórców owoców i warzyw w sprawie omówienia działań na rzecz usunięcia nieprawidłowości w uprawie owoców i warzyw w zakresie nadmiernego oraz niedozwolonego stosowania środków ochrony roślin.	Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków, Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw, Krajowe Stowarzyszenie Przetwórców Owoców i Warzyw, Krajowe Stowarzyszenie Plantatorów Czarnych Porzeczek, Stowarzyszenie Unia Owocowa, Związek Sadowników RP, Krajowe Zrzeszenie Plantatorów Aronii „ARONIA POLSKA”, Stowarzyszenie Sady Grójeckie, Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego.
Spotkanie	Spotkanie w sprawie omówienia działań na rzecz poprawy sytuacji na rynku ziemniaczanym.	Stowarzyszenie Polski Ziemniak.
Spotkanie	Spotkanie w sprawie omówienia programu wsparcia dla produkcji polskiego ziemniaka.	Stowarzyszenie Polski Ziemniak i KRIR.
Spotkanie	Spotkanie w sprawie omówienia działań podjętych w związku z przyjęciem „Programu dla Polskiego Ziemniaka”.	Stowarzyszenie Polski Ziemniak i KRIR.
Warsztaty	Warsztaty dotyczące wypracowania regionalnej strategii recyklingu biogenów.	WWF Polska, Koalicja Czystego Bałtyku (punkt kontaktowy: Polski Klub Ekologiczny w Gliwicach).
Warsztaty	Warsztaty dotyczące wypracowania zaleceń odnośnie stosowania standardów dot. nawozu (standaryzacja zawartości N i P w nawozach naturalnych).	WWF Polska, Koalicja Czystego Bałtyku (punkt kontaktowy: Polski Klub Ekologiczny w Gliwicach).
Spotkanie	Spotkanie grupy redakcyjnej dotyczące rewizji aneksu III część II Konwencji Helsińskiej.	WWF Polska, Koalicja Czystego Bałtyku.
Spotkanie	Konferencja społeczna w ramach konsultacji publicznych projektu ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych jako wolnych od tych organizmów.	KRIR, Izba Zbożowo-Paszowa, Związek Polskich Przetwórców Mleka, Krajowa Rada Drobiarstwa IG, Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz, Polska Izba Mleka, Federacja Gospodarki Żywnościowej RP, Stowarzyszenie Polskich Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych POLBISCO, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich Związek

		Rewizyjny, Polska Federacja Producentów Żywności.
1 Spotkanie	Stan prac legislacyjnych nad projektem nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 2015 r.	KRIR, NSZZ RI „Solidarność”, FBZPR, ZZR „SAMOOBRONA”, ZZR „Ojczyzna”.
1 Spotkanie	Spotkanie uzgodnieniowe w sprawie podziału dotacji celowej w 2018 r.	KRIR, NSZZ RI „Solidarność”, FBZPR, ZZR „SAMOOBRONA”, ZZR „Ojczyzna”, Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, ZMW, Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego, KZRKiOR, Federacja Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych.
2 Spotkania	Problemy sadowników na rynku owoców, związane z cenami oferowanymi przez zakłady przetwórcze.	Sadownicy i Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków.
1 Spotkanie	Prezentacja działań resortu rolnictwa.	Dyrektorzy wojewódzkich izb rolniczych.
2 Spotkania	Spotkania uzgodnieniowe z organizacjami rolniczymi zrzeszonymi w COPA – COGECA przed posiedzeniami organów i grup roboczych COPA – COGECA.	KRIR, NSZZ RI „Solidarność”, FBZPR, ZZR „SAMOOBRONA”, ZZR „Ojczyzna”.
1 Spotkanie	Problematyka związana z rozwijającym się ASF w Polsce.	Mazowiecka Rada Wojewódzka NSZZ RI „Solidarność”.
1 Spotkanie	Spotkanie z ekspertami – członkami Grupy Zadaniowej ds. ASF COPA i polskimi organizacjami rolniczymi na temat aktualnej sytuacji związanej z ASF w Polsce i działań podejmowanych w celu zmniejszenia ryzyka występowania kolejnych ognisk ASF w Polsce.	KRIR, NSZZ RI „Solidarność”, FBZPR, ZZR „SAMOOBRONA”, ZZR „Ojczyzna”.
1 Spotkanie	Spotkanie z delegacją uniwersytetu stanowego Texas A&M University i uczestnikami programu wymiany młodych rolników Polska-Teksas w dniu 7 czerwca 2018 r. w zakresie Rolnictwo w Polsce.	Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych.
2 Szkolenia	konkurs nr 2/2018 dla partnerów KSOW	zarejestrowani i potencjalni partnerzy KSOW.
1 Konferencja	Konferencja uzgodnieniowa projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa	Polski Związek Zrzeszeń Leśnych.

	i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.	
1 Spotkanie	Coroczne spotkanie z doradcami rolnośrodowiskowymi przed kampanią naboru wniosków w ramach PROW.	Doradcy rolnośrodowiskowi (izby rolnicze, ODR, CDR, doradcy prywatni).
Konferencja	Konferencja inauguracyjna projekt „Odpoczywaj na wsi” w 2018 roku wraz z prezentacją efektów projektu Odpoczywaj na wsi w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2016-2017.	m.in. przedstawiciele lokalnych i regionalnych organizacji turystycznych oraz lokalnych, regionalnych i krajowych stowarzyszeń turystyki wiejskiej
Seminarium	Świadczenie usług hotelarskich na terenach wiejskich – stan obecny i wyzwania.	i agroturystyki, a także innych instytucji i organizacji zaangażowanych w rozwój turystyki wiejskiej np.:
Seminarium	Produkt Turystyki Wiejskiej.	lokalnych grup działania, świata nauki, doradztwa rolniczego oraz jednostek samorządu terytorialnego i administracji rządowej.
Seminarium	Promocja oferty turystyki wiejskiej.	

Udział organizacji pozarządowych w komitetach, grupach, radach, zespołach

Spójności działań MRiRW służy działanie zespołów, rad, grup, komitetów, powoływanych Zarządzeniami Ministra, w celu realizacji różnorodnych zadań Ministra. Funkcjonowanie ciał opiniodawczo-doradczych i organów pomocniczych Ministra pozwala włączyć w działania wszystkie zainteresowane strony, przedstawiając propozycje rozwiązań.

W MRiRW w roku 2018 funkcjonowały następujące ciała:

Rada do spraw Rolnictwa Ekologicznego - organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Ilość spotkań w 2018 r. – 3

Tematyka posiedzeń: przyjmowanie Uchwał Rady, udzielanie dotacji do badań w rolnictwie ekologicznym, dyskusje nt.: systemu kontroli w rolnictwie ekologicznym, projektów rozporządzeń MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach PROW na lata 2014-2020 oraz w ramach działania: „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne, objętego PROW 2014-2020, stosowania środków ochrony roślin, w tym na bazie miedzi, dyskusja nt. zmian nad ustawą o rolnictwie ekologicznym.

Rada Rolnictwa i Produkcji Ekologicznej - organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie rolnictwa ekologicznego.

Ilość spotkań w 2018 r. – 1

Tematyka posiedzeń: inauguracja, wręczenie powołań na członków Rady, omówienie celów i zasad współpracy, wstępna dyskusja nt. nowego okresu programowania, łączenia się producentów ekologicznych w grupy, poprawy sytuacji na rynku mleka.

Komitet ds. Produkcji Ekologicznej Komisji Europejskiej oraz Grupa Ekspertów ds. Produkcji Ekologicznej Komisji Europejskiej - Komitet oraz Grupa zajmujące się rolnictwem ekologicznym na poziomie UE.

Ilość spotkań w 2018 r. – 10

Tematyka posiedzeń: dotyczy projektowanych aktów prawnych UE, interpretacji przepisów, bieżącej sytuacji sektora rolnictwa ekologicznego, polityki UE względem produkcji ekologicznej. Stanowiska partnerów społecznych są brane pod uwagę w ramach prezentowanych stanowisk Strony Polskiej.

Grupa robocza Komisji Europejskiej ds. rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności - w zakresie znakowania żywności.

Ilość spotkań w 2018 r. – 2

Tematyka posiedzeń: dotyczy m.in. interpretacji przepisów rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 opracowywanych aktów wykonawczych do tego rozporządzenia np. dotyczących informowania o kraju pochodzenia.

Podgrupa DG SANTE Komisji w celu wspierania prac na poziomie UE w zakresie znakowania żywności datą i zapobiegania marnotrawieniu żywności - w zakresie znakowania żywności datą ważności.

Ilość spotkań w 2018 r. – 1

Tematyka posiedzeń: opracowanie działań w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym w temacie znakowanie żywności datą ważności.

Zespół ds. zidentyfikowania barier i możliwych do zastosowania rozwiązań na rynku tytoniu – w zakresie poprawiania rozwiązań na rynku tytoniu.

Ilość spotkań w 2018 r. – 4

Tematyka posiedzeń: zgodnie z bieżącymi pracami Zespołu w 2018 r.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - zgodnie z zarządzeniem w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Komitet wspiera instytucję zarządzającą Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w procesie monitorowania, wdrażania i zarządzania Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zwanym dalej „Programem”, w szczególności:

- 1) bada wszelkie kwestie, które wpływają na realizację Programu;
- 2) dokonuje przeglądu wdrażania Programu i postępów w realizacji założonych celów, w tym wnioski z przeglądu jego wyników;
- 3) analizuje roczne sprawozdania z realizacji Programu i zatwierdza je przed wysłaniem do Komisji Europejskiej;
- 4) uczestniczy w realizacji zadań w zakresie ewaluacji poprzez:
 - a) identyfikowanie i rekomendowanie obszarów badawczych,

- b) zapoznanie się z okresowymi planami ewaluacji,
 - c) zapoznanie się z wynikami ewaluacji, w szczególności z wnioskami i rekomendacjami oraz postępami w ich realizacji;
- 5) konsultuje i wydaje opinię na temat kryteriów wyboru operacji;
 - 6) opiniuje kryteria wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność;
 - 7) konsultuje zmiany Programu zaproponowane przez instytucję zarządzającą;
 - 8) przedstawia instytucji zarządzającej zalecenia dotyczące wdrażania Programu oraz monitoruje działania podjęte przez instytucję zarządzającą w następstwie zgłoszonych zaleceń;
 - 9) współpracuje z Krajową Siecią Obszarów Wiejskich w celu wymiany informacji o realizacji Programu;
 - 10) zapoznaje się z postępami w realizacji strategii komunikacyjnej oraz z planowanymi do przeprowadzenia działaniami informacyjnymi i promocyjnymi;
 - 11) analizuje i monitoruje działania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla beneficjentów oraz przedkłada propozycje działań w tym zakresie.

Ilość spotkań w 2018 r. – 2

Tematyka posiedzeń: podjęto uchwałę w sprawie zmian Regulaminu Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz zatwierdzono roczne sprawozdanie z wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 za 2017 rok; podjęto również uchwały w sprawie zmiany Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz uchwały w sprawie zmiany kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla działań/poddziałań/typów operacji, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020; przedstawiono Informację na temat stanu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Zaprezentowano wyniki badania ewaluacyjnego pt. „Ewaluacja bieżąca kryteriów wyboru projektów PROW 2014-2020”; przedstawiono informacje dotyczące Strategii komunikacji PROW 2014-2020, w tym działań informacyjnych, reklamowych i szkoleniowych; podjęto uchwały w sprawie zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020; przedstawiono Informację o stanie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w tym w zakresie ram wykonania oraz zasady n+3.

Grupa Robocza ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) – zakres działania: akceptacja planu działania, dwuletnich planów operacyjnych oraz ich zmian; opiniowanie sprawozdań i informacji, sporządzanych na podstawie planu działania, w ramach okresowego przeglądu realizacji tego planu i dwuletnich planów operacyjnych, w tym wydawanie rekomendacji w sprawie ich zmian; zapewnienie wymiany wiedzy tematycznej, analitycznej i ułatwianie współpracy pomiędzy partnerami KSOW przez możliwość tworzenia grup tematycznych na poziomie krajowym.

Ilość spotkań w 2018 r. – 2

Tematyka posiedzeń:

VII posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW dniu 24 maja 2018 r. – główne tematy:

1. Prezentacja informacji dotyczącej konkursu na najlepsze praktyki w ramach współpracy nordycko-bałtyckiej.
2. Sprawozdanie roczne z realizacji Planu Działania KSOW na lata 2014–2020 za rok 2017.
3. Prezentacja dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2018–2019.
4. Propozycja zmian w Strategii Komunikacji PROW 2014–2020.
5. Propozycja zmiany Planu Działania KSOW na lata 2014–2020.

VIII posiedzenie Grupy Roboczej ds. KSOW dniu 4 grudnia 2018 r. – główne tematy:

1. Propozycja zmiany dwuletniego Planu operacyjnego KSOW na lata 2018–2019.

2. Informacja na temat konkursu dla partnerów KSOW w 2019 r.
3. Wytyczna w sprawie pomiaru wskaźników rezultatu określonych w Strategii komunikacji PROW 2014–2020.

Grupa Tematyczna ds. podejścia LEADER przy Grupie Roboczej ds. KSOW (GTL) – zakres działania: konsultowanie zmian w zakresie wdrażania działania M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność); konsultowanie Planów operacyjnych KSOW dla działania „Zapewnienie szkoleń i sieciowania lokalnych grup działania, w tym pomoc techniczna w zakresie współpracy międzyterytorialnej i transnarodowej, ułatwianie współpracy pomiędzy LGD”; identyfikacja dobrych praktyk i doświadczeń we wdrażaniu inicjatywy LEADER na poziomie krajowym; monitorowanie projektów współpracy transnarodowej, w których udział biorą LGD z Polski oraz rozwój tej współpracy; budowanie potencjału osób wdrażających inicjatywę LEADER/RLKS poprzez wymianę doświadczeń i dobrych praktyk; nadzorowanie treści merytorycznych oraz innych informacji pojawiających się w zakładce ‘LEADER’ na stronie www.ksow.pl; inicjowanie narzędzi ułatwiających współpracę, wymianę wiedzy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie inicjatywy LEADER.

Ilość spotkań w 2018 r. – 3

Tematyka posiedzeń:

VIII posiedzenie Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER w dniu 6 marca 2018 r.– główne tematy:

1. Aktualne priorytety MRiRW dot. wdrażania podejścia LEADER/RLKS oraz stan negocjacji dot. kształtu Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 r.
2. Informacja na temat aktualnego stanu wdrażania podejścia LEADER/RLKS w Polsce, w tym omówienie projektowanych zmian legislacyjnych wynikających m.in. z konieczności dostosowania do zmian innych przepisów krajowych oraz przewidywanych zmian w przepisach europejskich.
3. Konsekwencje zmian w przepisach dot. konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców w ramach realizacji operacji w PROW 2014-2020.
4. Pierwsze doświadczenia z wdrażania projektów grantowych z perspektywy LGD oraz Samorządów Województw – studia przypadków.
5. Informacja o ogólnopolskim Forum LGD w Supraślu (22-23.03.2018).
6. Propozycja uzupełnienia składu Zespołu ds. proceduralnych przy GTL oraz ustalenie planu pracy GTL w roku 2018.

IX posiedzenie Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER w dniu 21 czerwca 2018 r. – główne tematy:

1. Instrument Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność w perspektywie finansowej 2021-2027. Możliwe warianty i kierunki. Wstępne propozycje legislacyjne Komisji Europejskiej dla RLKS po 2020.
2. System współpracy przy wdrażaniu projektów grantowych w województwie świętokrzyskim - prezentacje przedstawicieli: Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego, Lokalnych Grup Działania, Grantobiorcy.
3. Konsekwencje wejścia w życie nowych regulacji związanych z ochroną danych osobowych dla wszystkich podmiotów zaangażowanych we wdrażanie podejścia LEADER/RLKS.

X posiedzenie Grupy Tematycznej ds. podejścia LEADER w dniu 26 listopada 2018 r. – główne tematy:

1. Przyszłość podejścia LEADER/RLKS w świetle aktualnego stanu negocjacji dot. kształtu Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 r. (w tym Stanowisko Rządu RP dot. pakietu propozycji legislacyjnych WPR po 2020, przygotowania do tworzenia Krajowego Planu Strategicznego).

2. Informacje o pracach dotyczących okresu programowania 2021-2027 w grupach roboczych działających na poziomie europejskim.
3. Stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w kwestii kamieni milowych w podejściu LEADER/RLKS w okresie programowania 2014-2020.
4. Zmiany w legislacji dotyczącej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w kontekście kolejnego konkursu na wybór operacji realizowanych przez partnerów.
5. Informacja o efektach realizacji projektu pn. „Akademia Umiejętności Animatora LGD”.
6. Relacja z wyjazdu studyjnego do Portugalii zorganizowanego w ramach wsparcia Jednostki Centralnej Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Grupa Tematyczna ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich przy Grupie Roboczej ds. KSOW (GTI) – zakres działania; konsultowanie dokumentów dotyczących funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich; konsultowanie i monitorowanie Planów operacyjnych KSOW dla działań: „Poszukiwanie partnerów KSOW do współpracy w ramach działania „Współpraca”, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy oraz ułatwianie tej współpracy” oraz „Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich”; identyfikacja priorytetów strategicznych i głównych obszarów działania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) na poziomie krajowym; przygotowanie założeń do ewaluacji, ekspertyz i analiz dotyczących funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich w Polsce.

Ilość spotkań w 2018 r. – 1

Tematyka posiedzeń:

IV posiedzenie Grupy Tematycznej ds. innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich w dniu 6 lutego 2018 r. – główne tematy:

1. Bieżąca informacja o funkcjonowaniu Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich („SIR”) w Polsce.
2. Sprawozdanie z realizacji Planu operacyjnego KSOW na lata 2016-2017 w zakresie działań SIR i funkcjonowania oraz propozycje priorytetów Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich na 2018 r.
3. Informacja o pracach Europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa EIP-AGRI, w tym grup fokusowych.
4. Prezentacja propozycji utworzenia zespołów roboczych w ramach GTI.
5. Aktualny stan prac w zakresie wdrażania działania „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020 oraz planowanych zmian.

Zespół roboczy „Ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotem pochodzenia rolniczego” przy Grupie Tematycznej ds. podejścia LEADER – zakres działania: identyfikacja i sporządzanie listy najważniejszych problemów; analiza najlepszych dobrych praktyk i rozwiązań; inwentaryzacja i analiza wyników badań naukowych; identyfikacja potrzeb praktyków – rolników i producentów rolnych; analiza szans i zagrożeń oraz słabych i mocnych stron; opracowanie rekomendacji niezbędnych do rozwoju i wspierania działań dotyczących obszaru tematycznego będącego przedmiotem prac zespołu.

Ilość spotkań w 2018 r. – 1

Tematyka posiedzeń: I spotkanie Zespołu roboczego „Ochrona wód przed zanieczyszczeniami azotem pochodzenia rolniczego” w dniu 17 października 2018 r. – główne tematy:

1. Identyfikacja i sporządzenie listy najważniejszych problemów:

- a) wynikających z praktyk rolniczych w gospodarstwie dotyczących produkcji roślinnej i zwierzęcej,
 - b) wynikających dla doradztwa /rolnika z tytułu wprowadzania *programu działań*.
2. Analiza najlepszych praktyk i rozwiązań stosowanych w rolnictwie w stosunku do działań /inicjatyw gospodarczych na rzecz ochrony wód przed zanieczyszczeniami azotem pochodzenia rolniczego.
 3. Dyskusja na temat innowacyjnych rozwiązań.

Rada Dialogu Społecznego w Rolnictwie – organ pomocniczy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zakres działania: przedstawianie Ministrowi propozycji rozwiązań problemów dotyczących rolnictwa, obszarów wiejskich i sektora rolno-spożywczego; opiniowanie i konsultowanie propozycji rozwiązań systemowych, dotyczących rolnictwa, obszarów wiejskich i sektora rolno-spożywczego, w tym dotyczących projektów aktów normatywnych oraz zgłaszanie Ministrowi inicjatyw w tym zakresie; przygotowywanie oraz przekazywanie Ministrowi stanowisk, opinii oraz informacji dotyczących rolnictwa, obszarów wiejskich i sektora rolno-spożywczego; przedstawianie propozycji rozwiązań mających na celu doskonalenie współpracy zakładów przetwórczych z producentami rolnymi; upowszechnianie wśród podmiotów wchodzących w skład Rady wiedzy o nowych regulacjach prawnych dotyczących rolnictwa, obszarów wiejskich i sektora rolno-spożywczego.

Ilość spotkań w 2018 r. – 3

Tematyka posiedzeń: projekt ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne; ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego; informacja w sprawie stanowiska Rządu RP do komunikatu KE „Przyszłość rolnictwa i produkcja żywności”; program hodowli koni w Polsce; wybory kierownictwa Rady; główne problemy w rolnictwie i priorytety MRiRW na lata 2018-2019, najważniejsze działania podejmowane przez MRiRW na rzecz wsi i rolnictwa; ustawa o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne; informacja nt. konkluzji prezydencji dot. kształtu WPR; informacja o projekcie ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych jako wolnych od organizmów genetycznie zmodyfikowanych; dyskusja na temat aktualnej sytuacji w polskim rolnictwie wraz z omówieniem propozycji zmian następujących aktów prawnych: a) ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników; b) projekt ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne; c) projekt ustawy o oznakowaniu produktów wytworzonych bez wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych jako wolnych od organizmów genetycznie zmodyfikowanych; d) projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia efektywności prowadzonych działań kontrolnych w zakresie niektórych rynków rolnych.

Priorytetowe zadania publiczne

W zakresie zadania INSTYTUCJE, ADMINISTRACJA, PROGRAMOWANIE I FINANSOWANIE – sprawne i efektywne funkcjonowanie administracji publicznej, instytucji i organizacji działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich, racjonalne programowanie i zapewnienie finansowania, zaliczanego do *Priorytetowych zadań publicznych*, w 2018 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi udzielił Krajowej Radzie Izby Rolniczych dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie kosztów związanych z uczestnictwem niektórych organizacji rolniczych w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej w wysokości 4 mln zł. Ze środków dotacji celowej została wsparta działalność na forum

ponadnarodowym 10 organizacji rolniczych: Krajowej Rady Izb Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Rolnictwa SAMOOBRONA, Krajowego Zrzeszenia Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych, Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych oraz Związku Młodzieży Wiejskiej.

Dotacja obejmowała dofinansowanie składek członkowskich, kosztów obsługi w języku polskim prac w ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej, kosztów uczestnictwa w konferencjach, kongresach, posiedzeniach organów i grup roboczych ponadnarodowych organizacji rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej oraz kosztów funkcjonowania prowadzonego przez Krajową Radę Izb Rolniczych biura w Brukseli obsługującego izby rolnicze oraz organizacje rolnicze w zakresie ich uczestnictwa w Komitecie Rolniczych Organizacji Zawodowych (COPA) oraz w Głównym Komitecie Spółdzielczości Rolniczej (COGECA).

W 2018 r. podjęto działania legislacyjne mające na celu wzmacnianie pozycji rolnika w łańcuchu dostaw żywności, w tym zwiększenie OPŁACALNOŚCI PRODUKCJI. W tym okresie przyjęto poniższe ustawy:

- o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolno-spożywczymi;
- o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (tzw. rolniczy handel detaliczny);
- o spółdzielniach rolników.

W celu wyeliminowania stosowania nieuczciwych praktyk handlowych w całym łańcuchu dostaw surowców rolnych i żywności ustawą z dnia 4 października 2018 r. (Dz. U. poz. 2203) wprowadzono zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Zgodnie z wprowadzonymi zmianami, przepisami ustawy objęte są wszystkie relacje handlowe pomiędzy dostawcą a nabywcą, bowiem zniesiono limity: 50 tys zł – łącznej wartości obrotów pomiędzy dostawcą a nabywcą i 100 mln zł - obrót strony, która stosowała praktykę nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową. Poszerzono także krąg podmiotów uprawnionych do zgłoszenia zawiadomienia o podejrzeniu stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową – z zainteresowanego przedsiębiorcy na ogół obywateli. Zrezygnowano z obowiązku zgłaszania na piśmie takiego zawiadomienia. Zapewniono też anonimowość stronie skarżącej, jeśli chodzi o dane osobowe i treść zawiadomienia.

Ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników - tzw. rolniczy handel detaliczny (Dz. U. z 2018 r. poz. 2242) od dnia 1 stycznia 2019 r. zaczęły obowiązywać nowe regulacje prawne, które wprowadziły ułatwienia w produkcji i sprzedaży żywności przez rolników w ramach rolniczego handlu detalicznego. Przepisy mają na celu umożliwienie sprzedaży żywności wytworzonej do zakładów prowadzących handel detaliczny, w tym do sklepów, restauracji czy stołówek, a także wprowadzone zostały zachęty podatkowe dla producentów rolnych przetwarzających i sprzedających produkty rolne.

Ponadto celem ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. z 2018 r. poz. 2073) jest stworzenie zachęt do powoływania przez rolników podmiotów funkcjonujących w oparciu o zasady prawa spółdzielczego. Spółdzielczość jako forma zbiorowej zaradności lokalnych społeczności stwarza realne szanse na aktywność gospodarczą i społeczną, w szczególności na terenach

wiejskich. Ponadto spółdzielcza forma prowadzenia działalności wnosi do gospodarki rynkowej czynniki poprawiające funkcjonowanie rynku, takie jak: aktywizowanie zdrowej konkurencji czy wzmocnienie pozycji rynkowej podmiotów o relatywnie niższym potencjale ekonomicznym poprzez stwarzanie im możliwości szerszego uczestniczenia w obrocie gospodarczym. Wprowadzone rozwiązania przyczynią się do lepszego i efektywniejszego funkcjonowania podmiotów działających w branży rolno-spożywczej.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, jako że dotyczyła PROW 2014–2020, koncentrowała się wokół ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH. W ramach konkursu dla partnerów KSOW, realizowane były operacje, które dotyczyły następujących działań planu działania KSOW na lata 2014–2020:

- 1) działanie 4 „Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania (LGD), w tym zapewnianie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej”;
- 2) działanie 6 „Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju”;
- 3) działanie 9 „Wspieranie współpracy w sektorze rolnym i realizacji przez rolników wspólnych inwestycji”;
- 4) działanie 10 „Organizacja i udział w targach, wystawach tematycznych na rzecz prezentacji osiągnięć i promocji polskiej wsi w kraju i za granicą”;
- 5) działanie 11 „Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie”;
- 6) działanie 12 „Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich”;
- 7) działanie 13 „Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich”.

Operacje partnerów KSOW mogły dotyczyć następujących tematów:

- 1) aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich w celu tworzenia partnerstw na rzecz realizacji projektów nakierowanych na rozwój tych obszarów, w skład których wchodzi przedstawiciele sektora publicznego, sektora prywatnego oraz organizacji pozarządowych;
- 2) upowszechnianie wiedzy w zakresie tworzenia krótkich łańcuchów dostaw w rozumieniu art. 2 ust. 1 akapit drugi lit. m rozporządzenia nr 1305/2013 w sektorze rolno-spożywczym;
- 3) upowszechnianie wiedzy w zakresie systemów jakości żywności, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit. a lub b rozporządzenia nr 1305/2013;
- 4) upowszechnianie wiedzy w zakresie optymalizacji wykorzystywania przez mieszkańców obszarów wiejskich zasobów środowiska naturalnego;
- 5) upowszechnianie wiedzy w zakresie dotyczącym zachowania różnorodności genetycznej roślin lub zwierząt;
- 6) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w obszarze małego przetwórstwa lokalnego lub w obszarze rozwoju zielonej gospodarki, w tym tworzenia nowych miejsc pracy;
- 7) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w obszarach innych niż wskazane w pkt. 6;
- 8) promocja jakości życia na wsi lub promocja wsi jako miejsca do życia i rozwoju zawodowego;
- 9) wspieranie rozwoju społeczeństwa cyfrowego na obszarach wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy w tym zakresie;

- 10) wspieranie tworzenia sieci współpracy partnerskiej dotyczącej rolnictwa i obszarów wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy w tym zakresie;
- 11) upowszechnianie wiedzy dotyczącej zarządzania projektami z zakresu rozwoju obszarów wiejskich;
- 12) upowszechnianie wiedzy w zakresie planowania rozwoju lokalnego z uwzględnieniem potencjału ekonomicznego, społecznego i środowiskowego danego obszaru.

Działania podejmowane w 2018 r., dotyczące prowadzenia uzgodnień projektowanych aktów prawnych, dotyczących realizacji płatności bezpośrednich oraz wybranych działań PROW, wpisywały się w zagadnienia Programu tj.:

- WSPÓLNA POLITYKA ROLNA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA,
- OPŁACALNA PRODUKCJA ROLNA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI,
- ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH,

Celem ww. uzgodnień było zapewnienie (w ramach płatności bezpośrednich oraz realizowanych działań PROW) m.in.:

- stabilizacji warunków ekonomicznych rolnictwa i zapewnienie równych warunków konkurencji na Jednolitym Rynku,
- utrzymania opłacalności produkcji (zachowanie konkurencyjności) skutkującego zachowaniem liczby gospodarstw, w tym gospodarstw rodzinnych,
- zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Inne formy współpracy

1. Określenie najważniejszych kierunków eksportu dla poszczególnych sektorów branży rolno-spożywczej w celu opracowania planów promocyjnych MRiRW.
2. W ramach mechanizmu wspierania udziału polskich organizacji rolniczych w strukturach ponadnarodowych organizacjach rolniczych reprezentujących interesy zawodowe rolników indywidualnych wobec instytucji Unii Europejskiej przed posiedzeniami gremiów tych struktur, organizowane są w kraju spotkania uzgodnieniowe z udziałem przedstawicieli organizacji rolniczych i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, celem przedyskutowania zaproponowanych w agendach tematów i wypracowania wspólnych stanowisk, które następnie prezentowane są przez polskie organizacje rolnicze podczas ww. spotkań. Konsultacje te stanowią merytoryczne wsparcie dla tych organizacji.
3. Związek Polskie Mięso od 6 lat realizuje program kulinarny „Ambrozja Smaku”. Spotkanie odbywa się pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, skierowane jest do dyplomatów akredytowanych w Polsce i ma na celu popularyzację polskich mięs i polskich tradycji kulinarnych. MRiRW udziela wsparcia przedsięwzięciu poprzez przekazywanie rekomendacji do udziału w wydarzeniu do wszystkich placówek zagranicznych akredytowanych w Polsce;
4. MRiRW organizuje coroczne spotkania noworoczne z korpusem dyplomatycznym. W przygotowania zaangażowane są organizacje branżowe sektora rolno-spożywczego. Przedstawiciele tych organizacji uczestniczą także w spotkaniu, podczas którego mają okazję zaprezentować swoje produkty i nawiązać kontakty z przedstawicielami korpusu dyplomatycznego (odpowiedzialnymi za kwestie rolne i handlowe) akredytowanymi w Polsce.

Podsumowanie

Rok 2018 był pierwszym rokiem funkcjonowania Programu współpracy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z organizacjami pozarządowymi.

Ilość spotkań i wydarzeń z udziałem organizacji pozarządowych pokazuje szeroką współpracę MRiRW z organizacjami.

Departamentem koordynującym współpracę z organizacjami pozarządowymi jest Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej.

